Nr 523. **Kraków, Czwartek 13 Listopada 1913.** **Rok XXXII.**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 "	16 "	8 "	2 " 70 h.
z dwurazową " "	38 "	19 "	9 " 60 h.	3 " 20 "
w Państwie Niemieckiem	36 "	18 "	9 "	3 "
w innych państwach	48 "	24 "	12 "	4 "

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr rach. pocz. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 13. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Piehna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopensa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Haasenstein & Vogler (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Rokowania.

(*Telefonem*).

Wiedeń, 13 listopa.

U hr. Stuergkha odbyła się wczoraj o godzinie 5-ej po południu w obecności ministra Długosza, marszałka Gołuchowskiego i namiestnika Korytowskiego konferencya w sprawie galicyjskiej reformy wyborczej z zastępcami klubów sejmowych centrum, autonomistów i związku narodowo-ludowego. W konferencyi tej wzięli udział posłowie: Abrahamowicz, Adam, Cielecki, ks. Witold Czartoryski, Garapich, prof. Starzyński, Stroński i Zamorski.

Obrady zagaili prezydent ministrów hr. Stuergkh, marszałek Gołuchowski i namiestnik Korytowski, poczem przeprowadzono wyczerpującą dyskusyę, w której zabierali głos wszyscy uczestnicy narady. Obrady trwały do 9½ wieczorem i będą dzisiaj o godzinie 4½ po południu dalej prowadzone i ukończone.

Sytuacya parlamentarna.

Wiedeń, 13 listopada.

Koło polskie uchwaliło wczoraj rezolucyę z zastrzeżeniem przeciw komisyi administracyjnej w Czechach. Zastrzeżenie to jednak ma charakter zasadniczy.

W dyskusyi politycznej, jaka się wczoraj w Izbie posłów rozpoczęła, wszyscy posłowie czescy, którzy przyszli do głosu, wystąpili bardzo ostro przeciw komisyi administracyjnej.

Poseł Fiedler przy tej sposobności wskazał, że jakieś tajemnicze ręce grały rolę w zawieszeniu konstytucyi w Czechach.

Na podniesienie zasługuje groźba posła niemieckiego Lodgemanna, skierowana pod adresem Czechów, że prędzej czy później może z zewnątrz zrobi się porządek.

Sytuacya w Izbie posłów nie uległa zmianie. Wszystko pozostaje w zawieszeniu aż do ukończenia pertraktacyj polsko-ruskich, których wyniku oczekują z wielkiem naprężeniem.

Związek niemiecko-narodowy i partya chrześcijańsko-socyalna oświadczają, że czekają tylko z rozpoczęciem zwalczania obstrukcyi ruskiej do wyniku tych rokowań, którego oczekują w piątek. Między innemi zamierzone jest urządzenie długich, ewentualnie nocnych posiedzeń Izby.

„N. Fr. Presse“ twierdzi, że polska partya ludowa solidaryzuje się z obstrukcyą ruską i grozi nawet wystąpieniem z Koła polskiego.

Na innem miejscu występuje „N. Fr. Presse“ przeciw rządowi, którego czyni odpowiedzialnym za obecną sytuacyę polityczną. Dziennik zarzuca rządowi, że od wiosny mało co zrobił dla reformy wyborczej. — Grożące konstytucyi i parlamentowi przesilenie jest następstwem błędów gabinetu, który sam powinien ponieść konsekwencye.

Jako curiosum podnoszą doniesienie „Zeitu“, że na wczorajszej przedpołudniowej konferencyi namiestnika Korytowskiego z hr. Stürgkhiem obecny był także namiestnik Czech ks. Thun niejako w roli eksperta w sprawie propozycyi co do utworzenia komisyi administracyjnej w Galicyi.

Wedle innej wersyi, ks. Thun uproszony został, aby użył swego wpływu na feudalną szlachtę galicyjską w sprawie reformy wyborczej.

Delegacye.

Wiedeń. W składzie delegacyj zajdą w r. b. znaczniejsze zmiany osobiste. Największe zainteresowanie wywołuje zmiana w reprezentacyi konserwatystów polskich, którzy uchwalili wczoraj nie dawać więcej mandatu do delegacyi posłowi Kozłowskiemu, który jak wiadomo, przez szereg lat był referentem wojskowym w delegacyach.

Konserwatyści wydelegowali jako swoich zastępców posłów Rosnera i Czajkowskiego. Demokraci wydelegowali prezesa Lea i dra Germana jako zastępcę, ludowcy posłów Białego i Reja, narodowi demokraci posła Ptasia.

Z Rady państwa.

(*Telefonem.*)

Wiedeń, 13 listopada.

Dyskusya nad odpowiedzią prezydenta ministrów.

Na wczorajszem posiedzeniu Rady państwa rozpoczęła się rozprawa nad odpowiedzią prezydenta ministrów. Pierwszy przemawiał pos. Smeral, socyalista czeski. Mowca wywodzi, że parlament musi zabrać w tej sprawie głos, nietylko, aby poddać krytyce postępowanie rządu, ale także ponieważ publiczna dyskusya w Izbie przyczyni się do znalezienia wyjścia z obecnego stanu. Dzień onegdajszy znów okazał, iż zbliżenie Niemców do Czechów leży nietylko w interesie Sejmu czeskiego, ale także parlamentu. Przez zaprowadzenie komisyi administracyjnej sytuacya robotników, którzy i tak są wyłączeni z Sejmu, nie zmieniła się wcale. Czescy socyaliści nie mogą się jednak zgodzić na zaprowadzenie absolutyzmu i domagają się udziału przy następnych wyborach do Sejmu.

Pos. Fiedler oświadcza, że stronnictwo jego dlatego zaniechało myśli wniesienia oskarżenia ministrów, ponieważ taki wniosek nie tak prędko dostałby się na porządek dzienny Izby. Czesi uważają za obowiązek wystąpić przeciw różnym obiegającym pogłoskom o mających jakoby nastąpić zarządzeniach nielegalnych, które mogłyby zupełnie sparaliżować czynność parlamentu. Poseł mówił obszernie o obstrukcyi niemieckiej w Sejmie czeskim, wskazując, że ona właśnie prowadzi do upakarzającego stanu niekonstytucyjnego w zarządzie kraju. Według pierwotnego planu miała komisya administracyjna dla Czech składać się przeważnie z byłych członków wydziału krajowego, jeżeliby stronnictwa czeskie i niemieckie na to się zgodziły. Zgody tej jednak nie osiągnięto mimo, że taki skład komisyi byłby korzystniejszym od obecnego. Mowca ubolewa, że rząd uciekł się do środka niekonstytucyjnego, tembardziej, że można było znaleść także sposób wyjścia na drodze konstytucyjnej, mianowicie przez sankcyonowanie uchwał wydziału krajowego co do podwyższenia dodatków krajowych i podatków od piwa.

Rząd jednak powołując się na urojoną konieczność obrony państwa jął się środka niekonstytucyjnego i zamianował komisyę administracyjną, której powołanie do życia trudności nie usunęło, lecz raczej je jeszcze zaostrzyło. Cały naród czeski tęskni za pokojem, więc należałoby przystąpić do rokowań ugodowych. Do rokowań tych należałoby przystąpić z całą powagą, a na wypadek ich rozbicia zaapelować do narodu przez rozpisanie świeżych wyborów. Pokazałoby się wtedy w nowym Sejmie, które stronnictwa miałyby odwagę wobec czekających załatwienia konieczności ludowych, udaremnić pracę tego nowego Sejmu. Kończąc przemówienie mowca jeszcze raz zaprotestował przeciw zamianowaniu komisyi administracyjnej, która jest niebezpiecznym prejudykatem.

Przemawiał następnie poseł Grafenaur a po nim pos. Okuniewski.

Pos. Okuniewski powiada, że należy powrócić do konstytucyi z Kromieryża do zasad Palackyego, do autonomii ludów. Wskazuje na wniesioną przez mówcę swego czasu interpelacyę w sprawie upadku autonomii krajowej w krajach o ludności narodowo mięszanej i przypomina, że prosił prezydenta ministrów, aby w swej odpowiedzi oświadczył się o całym wielkim problemie austryackim. — Mowca widzi w autonomii krajów zasady feudalne. Rzeczywista autonomia musi być reprezentowana przez włościan. Przeciw idei centralizmu przeprowadzono autonomię krajów, ale uczyniono z nią złe doświadczenia.

Przechodząc do omówienia stosunków w Galicyi wykazuje, że posłowie ruscy wielokrotnie zwracali uwagę rządu na stosunki emigracyjne, rząd jednakże na to nie reagował. Następnie omawiając ostatnie rokowania we Lwowie zauważył, że dla Rusinów milszem jest oktrojowanie, chociaż mowca osobiście nie podziela tego stanowiska. Następnie żali się na upośledzenie Rusinów na polu szkolnictwa, poczem oświadczył, że wśród Polaków podnoszą się już głosy, domagające się federacyi narodów, ale co do Galicyi to oni wszyscy są za tem, aby obecne stosunki dalej pozostały w mocy. Hasłem jednak musi być: „Precz z autonomią krajów, a powrót do Clam Martinitza i Pallackyego. Tylko wtedy każdy naród będzie się czuł w Austryi jak w ojczyźnie, kiedy nikt nie będzie traktowany po macoszemu“.

Dalsze obrady.

Po przemowie pos. Pericza obrady przerwano i przystąpiono do szczegółowej dyskusyi nad planem finansowym. — Po faktycznem sprostowaniu pos. Zachajkiewicza, który wystąpił przeciw wywodom pos. Kuryłowicza, obrady te przerwano i przystąpiono do dyskusyi nad wnioskiem nagłym w sprawie poprawy bytu nauczycieli. — Przemawiał pos. Hillebrandt.

Wiedeń. Po przerwaniu dyskusyi poseł dr Bobrowski przypomniał interpelacyę z dnia 21 października wniesioną do ministra obrony krajowej w sprawie zatrzymania pod bronią rezerwistów zapasowych z lat 1910, 11 i 12. — Mowca prosi prezydenta, aby zwrócił uwagę rządu na obowiązek dania odpowiedzi na tę interpelacyę.

Następne posiedzenie odbędzie się dzisiaj o godz. 10 przed południem.

O usuwanie polskich urzędników w Brzeszczu.

Wiedeń. Grupa posłów demokratycznych Koła polskiego zajmowała się na wczorajszem posiedzeniu sprawą usunięcia dyrektora kopalni w Brzeszczu, w którego miejsce powołano Niemca. Uchwalono poczynić na posiedzeniu Koła polskiego kroki, celem zapobieżenia, aby w przyszłości w rządowych zakładach przemysłowych w Galicyi wszystkie stanowiska obsadzane były przez krajowe siły fachowe.

Sprawy emigracyjne.

Wiedeń. W komisyi budżetowej pos. Lasocki omawia w dalszym ciągu czynność agentów i ich wpływ zgubny na emigracyę. Cytuje między innemi słowa zmarłego dyrektora Północno-niemieckiego Lloydu dra Wiganda, który agentów nazywał szumowinami społeczeństwa. Jeżeli w rezolucyi, preponowanej przez subkomitet, twierdzono, że szybkie powiększenie emigracyi w roku bieżącym wynikło tylko z przesilenia ekonomicznego, to mowca nie może się na to zgodzić, ponieważ i tu z pewnością agenci odegrali największą rolę. Chodzi głównie o emigracyę robotników rolnych, a w pierwszym półroczu z pewnością nie można mówić o przesileniu rolniczem w Galicyi. Mowca przerywa potem swoje wywody, zapowiadając, że będzie je kontynuował na następnem posiedzeniu.

Na wniosek Friedmana uchwalono obrady subkomitetu wydrukować. Następne posiedzenie dzisiaj rano.

Wiedeń. Komisya Koła polskiego zajmowała się na wczorajszem posiedzeniu pod przewodnictwem posła Lisiewicza rewizyą, przeprowadzoną w Polskiem Towarzystwie emigracyjnem. Postanowiono sprawę tą poruszyć na posiedzeniu Koła polskiego i zażądać interwencyi rządu, by nie traktowano tego towarzystwa tak samo, jak agencye i hyeny emigracyjne.

Rewizya w P. T. E. przedsięwzięta została wskutek listu, wystosowanego przez niejakiego Kozłowskiego, który obecnie znajduje się w służbie Canadian-Pacific.

Następnie zajmowała się komisya ustawą emigracyjną. Nad paragrafem, traktującym o definicyi osadnictwa, wywiązała się długa dyskusya, w której zabierali głos posłowie: Wróbel, Biały, Gross, Halban i Lasocki. Postanowiono na razie uchwałę co do stylizacyi tego paragrafu pozostawić w zawieszeniu. Przy paragrafie 2, zajmującym się w pierwszej części zakazem emigracyi dla popisowych w myśl ustawy wojskowej, a w drugiej części zakazem emigracyi do pewnych krajów z przyczyn moralnych, uchwalono co do ustępu pierwszego domagać się od władz wojskowych wyjaśnień, kogo właściwie w myśl ustawy wojskowej należy uważać za popisowego i do jakiego wieku emigracya dla popisowych ma być zakazana. Co się tyczy ustępu drugiego, postanowiono go skreślić, ponieważ daje możność do szykanowania emigrantów i nadużyć na rzecz celów ubocznych.

W sprawie okólnika ministra Hochenburgera.

Wiedeń. W komisyi prawniczej miał wczoraj minister sprawiedliwości Hochenburger przed rozpoczęciem obrad wyłuszczyć swoje stanowisko w sprawie znanego okólnika, wydanego z powodu sędziego Ertla. Minister oświadczył jednak, że potrzebuje jednej godziny na swoje wywody, z tego powodu przewodniczący ze względu na rozpoczynające się posiedzenie Izby odroczył posiedzenie komisyi na dzisiaj.

Z Sejmu węgierskiego.

(*Telegr. „N. Reformy“.*)

Budapeszt. Sejm węgierski na wczorajszem posiedzeniu załatwił szereg drobniejszych przedłożeń. Opozycya nie przybyła na posiedzenie.

Przy końcu posiedzenia prezydent ministrów hr. Tisza odpowiedział na interpelacyę w sprawie zawieszenia autonomii miasta Rjeki. Stwierdza, że miasto Rjeka otrzymało ważne gwarancye, że prawno-państwowe stanowisko miasta bez jego wiedzy i zgodnie może być zmienione. Jednakże to nie może być w ten sposób interpretowane, że Rjece przysługuje prawo paraliżowania czynności ustawodawstwa węgierskiego. „Reprezentanza“ w Rjece stanęła w jawnym oporze wobec rządu, na co rząd musiał odpowiedzieć rozwiązaniem jej. Hr. Tisza dał wyraz nadziei, że „reprezentanza“ będzie na przyszłość współdziałała na prawnem stanowisku wraz z rządem.

Odpowiedź przyjęto do wiadomości i posiedzenie zamknięto. Następne jutro.

Sprawy bałkańskie.

(*Telegr. „Nowej Reformy“.*)

Układ grecko-turecki.

Ateny. Rokowania grecko-tureckie można uważać za ukończone. Na ostatnich posiedzeniach ustalono następujące pagrafy układu:

1) Wszystkie dawniejsze umowy i traktaty, istniejące przed wojną między obu państwami, odzyskują moc obowiązującą.

2) Wszystkie osoby, skompromitowane wobec rządów w okresie wojny, uzyskują amnestyę.

3) Ludność turecka w krajach, zagarniętych przez Grecyę, może na życzenie uzyskać prawo obywatelstwa, w przeciwnym razie opuścić kraj w przeciągu lat trzech.

4) Własność prywatna jakoteż i posiadłości sułtana, które będą przekształcone na dominia, pozostaje nienaruszalna.

5) Wszystkie sprawy, w których dotąd nie uzyskano porozumienia, oddane będą sądowi rozjemczemu.

Konstantynopol. Słychać, że Rada ministeryalna uchwaliła dać delegatom tureckim w Atenach polecenie podpisania traktatu.

Sojusz bułgarsko-turecki.

Sofia. Generał Sawow, który powrócił do Sofii, zaprzecza twierdzeniu, jakoby między Turcyą a Bułgaryą zawarty został sojusz, przyznaje jednakże, że po obu stronach istnieją korzystne dyspozycye po temu.

O rewizyę południowej granicy albańskiej.

Rzym. „Tribuna“ donosi z Aten: Twierdzą tu, że Włochy gotowe są zgodzić się na częściową rewizyę południowej granicy albańskiej na korzyść Grecyi, a to z powodu interwencyi Anglii.

Dalsze ciągnienie loteryi klasowej.

(*Telefonem*).

Wiedeń. Przy wczorajszem ciągnieniu loteryi klasowej padła dalsza wygrana w kwocie 2000 koron na liczbę losu 63.538; po tysiąc koron wygrały liczby losów: 16.489, 20.881, 28.958, 34.779, 46.438.

Telegramy

z dnia 13 listopada.

Hr. Berchtold na audyencyi u cesarza.

Wiedeń. Cesarz przyjął wczoraj ministra spraw zagranicznych Berchtolda na audyencyi.

Hiszpańska para królewska w Wiedniu.

Wiedeń. „Korr. Wilhelm“ donosi, że król hiszpański z małżonką przybędą dnia 21 b. m. w piątek w odwiedziny do arcyks. Franciszka Ferdynanda i zabawi kilka dni w Wiedniu.

Rząd wobec afer w łonie Rady m. Pragi.

Praga. Obiega tu pogłoska, że rząd zamierza wprowadzić finansową kontrolę nad gospodarką m. Pragi.

Praga. Filia c. k. Biura korespondencyjnego dowiaduje się ze strony autentycznej, że doniesienie, jakoby ministerstwo spraw wewnętrznych czyniło przygotowania do rozwiązania Rady miasta w Pradze i ustanowienia komisyi rządowej, pozbawione jest podstawy.

Przeciw Jezuitom.

Poznań. Prezydent policyi poznańskiej zakazał ks. Mielochowi z T. S. J. ze Lwowa, pod groźbą kary, dalszej działalności misyjnej w tutejszym kościele OO. Dominikanów.

Z Związku polskiego w Rydze.

Ryga. Odbyła się tu uroczystość otwarcia nowego lokalu Związku polskiego. Poświęcenia dokonał ks. Dukalski; przemawiali pp. Olszanowski, adw. Lednicki i redaktor „Petersburskiego Głosu“ Kwiatkowski.

O zniesienie serwitutów.

Petersburg. „Nowoje Wremia“ umieszcza obszerny artykuł o zniesieniu serwitutów.

Pogorszenie w stanie zdrowia Kossutha.

Budapeszt. Wczoraj w nocy stan zdrowia Franciszka Kossutha pogorszył się.

Hołd nowemu królowi.

Monachium. Wczoraj o godzinie ½1 w południe odbył się na placu Maryańskim hołd miasta nowemu królowi, zaś po południu w wielkiej sali tronowej rezydencyi królewskiej hołd kraju.

Ustąpienie burmistrza Rzymu i części Rady.

Rzym. Burmistrz Nathan i cała demokratyczno-liberalna Rada miejska złożyła swoje mandaty.

O bezpieczeństwo na morzu.

Londyn. W gmachu ministerstwa spraw zagranicznych rozpoczęła się konferencya w sprawie zabezpieczenia życia na morzu. Mocarstwa wysłały na konferencyę delegatów.

Cholera.

Zagrzeb. Rząd ogłasza, że miejscowość Davor w powiecie Nowogradyska, oraz Kuźmin i Martincic w powiecie Mitrowica wolne są od cholery, gdyż od 14-go i 15-go października nie było tam wypadku tej choroby. Miejscowości te były głównem ogniskiem epidemii w Slawonii.

Królewski urząd sanitarny otrzymał wczoraj wiadomość o trzech nowych wypadkach cholery.

Proces Ronikiera.

Warszawa. Dzisiaj rozpoczyna się po raz trzeci proces hr. Ronikiera. Rozprawa potrwa prawdopodobnie kilka miesięcy; zawezwano około 600 świadków.

Echa procesu kijowskiego.

Berlin. „Berl. Tageblatt“ donosi z Petersburga: Bejlis, który wyszedł z więzienia zupełnie złamany, opowiada odwiedzającym go dziennikarzom, że codziennie poddawano go rewizyi osobistej. Musiał się przy tem rozbierać zupełnie, pokazywać język i poddawać badaniu jamę ustną.

Bejlisa odwiedza także wielu chrześcijan. Rodzina Bejlisa chce się jak najszybciej przenieść zagranicę, żydzi kijowscy jednak stanowczo się temu sprzeciwiają, twierdząc, że wyjazd Bejlisa da powód do nowych podejrzeń.

Petersburg. „Riecz“ przytacza interesujące zestawienie katastrof, jakie proces Bejlisa spowodował dla prasy rosyjskiej. Ogółem wyznaczono kary na różne pisma w wysokości 9400 rubli, zarządzono 35 konfiskat; czterech redaktorów pozostaje dotąd w więzieniu, dwa pisma zawieszono.

Nowy Zeppelin.

Friedrichshafen. W sobotę odbędzie się próbna jazda nowego balonu systemu Zeppelina.

Gram radu na zwalczanie raka.

Petersburg. Komisya magistratu postanowiła zakupić gram radu celem zwalczania raka za 200.000 rubli.

Śmiertelna uczta weselna.

Paryż. W miejscowości Soleil zdarzył się niezwykły wypadek: W czasie uczty weselnej w pewnym zamożnym domu zachorowało nagle kilkadziesiąt osób wśród objawów zatrucia. Zawezwano natychmiast pomocy lekarskiej i użyto środków ratunkowych. Mimo wszelkich usiłowań lekarzy, dziesięć osób zmarło niedługo wśród strasznych bólów. Około pięćdziesiąt osób walczy z chorobą.

Według przypuszczeń prasy, trucicielką była kucharka, która już przed 10 laty przyrządziła w pewnym domu ucztę weselną, po której szereg osób uległ zatruciu. Tym razem truciznę podała w śmietanie, użytej do jednej z potraw.

Armia sufrażystek.

Londyn. Sufrażystki angielskie postanowiły zorganizować własną armię. Wodzem jej ma zostać porucznik Wane, który odznaczył się w wojnie z Boerami. Pani Pankhurst otrzymała już nominacyę na pułkownika.

Zawieje śnieżne w Ameryce.

Nowy Jork. Wczorajsza nagła zawieja śnieżna spowodowała w całej Ameryce północnej wielkie szkody i przerwy w ruchu kolejowym. Niektóre pociągi już od 24 godzin stoją w śniegu. Jeden z takich pociągów z 300 podróżnymi ugrzązł w śniegu pod Waszyngtonem.

Cleveland. Wczoraj spadł tu śnieg i pokrył ziemię warstwą na 21 cali grubą. Ruch telegraficzny i kolejowy wstrzymany. Zginęło wskutek śnieżycy 60 do 100 ludzi. Szkoda materyalna bardzo wielka. Kilka okrętów zaginęło. Pewien parowiec towarowy w pobliżu portu Huron osiadł na mieliźnie. Załoga jego, składająca się z 18 ludzi, prawdopodobnie zginęła wskutek śnieżycy.

Londyn. Z Nowego Jorku donoszą: Zawieja śnieżna w Stanach Zjednoczonych trwa dalej. Wszystkie połączenia przerwane.

Na jeziorze Huron przewróciły się trzy okręty, przyczem cała załoga tych okrętów złożona z 42 ludzi, utonęła.

Trzęsienie ziemi w Ameryce.

Nowy Jork. „New Jorker Times“ donosi, że w miejscowości Albancay, w której znajduje się kopalnia srebra, dało się odczuć silne trzęsienie ziemi. Zginęło 200 osób, 2000 jest pozbawionych dachu nad głową.

Dżuma.

Kair. (Niem. tow. kabl.) Wśród pielgrzymów do Mekki wybuchła dżuma.

Kronika.

Kraków, czwartek 13 listopada.

Kalendarzyk kościelny: Dydaka w. i Eugeniusza b.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 51; zachód o godz. 3 m. 57 długość dnia godzin 9 min. 06.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Przeważnie pochmurno, niepewnie. Podniesienie się temperatury. Wiatr o miernej sile.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Okno na I piętrze“ i „Piąty akt“.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: „Ogólna geografia Polski“ doc. dr Ludomir Sawicki o godz. 6 wieczór w auli szkoły realnej (Studencka l. 12).

Odczyt w Uniwersytecie ludowym: „Stosunki ziem polskich“ Władysław Studnicki o godz. 7 wieczór (ul. Zwierzyniecka l. 14).

Wykłady przeciwalkoholowe: „Historyczny rozwój poglądów na kwestyę alkoholizmu“ Stanisława Niemcówna o godz. 7 wieczór (Gołębia l. 14).

Uroczysty wieczór ku czci 500-letniej rocznicy Unii polsko-litewskiej w Czytelni kobiet o godz. 7 wieczór (Rynek l. 6).

Wystawa pamiątek po ks. Józefie w Towarzystwie przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Wystawa przeciwalkoholowa ulica Gołębia l. 14.

Biuro Związku artystów oraz sprzedaż obrazów i rzeźb, ul. Bracka l. 6 dom „pod Medusą“ od godz. 10 rano do 1 w południe.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Museum etnograficzne otwarte od godz 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Teatr miejski we Lwowie: „Prymas cyganów“.

Z Akademii Umiejętności. Posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek dnia 17 b. m. o godz. 5 popołudniu. — Porządek dzienny: 1) Dr Wład. Konopczyński: „Geneza i ustanowienie Rady Nieustającej“. 2) Dr Rafał Taubenschlag: „System prawa karnego grecko-egipskiego“. Następnie odbędzie się posiedzenie ściślejsze.

Dzień T. S. L. w Krakowie. W czasie zbiórki na szkoły kresowe, urządzonej dnia 2 listopada b. m. przez Zarząd Okręgowy T. S. L., zebrano 1842 K 38 hal., które przesłano do kasy Zarządu Głównego T. S. L. Wszystkim osobom, które jużto przez złożenie ofiar, jużto przez czynne wzięcie udziału w kweście przyczyniły się do zebrania powyższej kwoty, składa Zarząd okręgowy T. S. L. serdeczne podziękowanie.

Ku uczczeniu pamięci Józefa Korzeniowskiego urządza „Sokół“ krakowski 16 b. m. przedstawienie jednoaktówki „Qui pro quo“ i komedyi w 2-ch aktach „Majster i czeladnik“. Słowo wstępne wypowie prof. Flach. Przedstawieniem kieruje p. Leon Stępowski. — Bilety są do nabycia w sklepie Zajączka i Laskosza (Rynek gł. Linia A-B.) i w Lidze pomocy przemysłowej (Straszewskiego l. 28), a w dniu przedstawienia przy kasie w „Sokole“.

Uniwersytet ludowy urządza dzisiaj wieczór Wyspiańskiego dla stowarzyszenia urzędników i urzędniczek prywatnych w lokalu przy ul. św. Krzyża. Wykład o Wyspiańskim wygłosi p. Adam Kropatsch, wyjątki z utworów Wyspiańskiego zadeklamuje p. Lasoń.

Ochrona praw autorstwa w zakresie sztuki. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Do kolegium znawców dla spraw ochrony prawa autorstwa dla zakresu sztuk pięknych w Krakowie mianowani zostali na przeciąg 6 lat: Jan Bołoz Antoniewicz jako przewodniczący, jako zastępca hr. Jerzy Mycielski, jako członkowie: Teodor Axentowicz, Tadeusz Błotnicki, Feliks Kopera, Tadeusz Obmiński, Stanisław Tomkowicz.

II. koncert symfoniczny Tow. muzycznego. Z końcem listopada b. r. odbędzie się drugi koncert symfoniczny Tow. muzycznego. Pragnąc zapoznać publiczność z utworami nowoczesnej muzyki symfonicznej, umieszczono w programie dzieła Mieczysława Karłowicza („Smutna opowieść“) i Jana Brahmsa III symfonię. Obok tego wykonane będą kompozycye M. Brucha i Dawidowa. Bilety nabywać można w księgarni Krzyżanowskiego po cenie od 4·40 do 1·65 K.

Kierownictwo starostwa górniczego w Krakowie powierzył minister robót publicznych świeżo mianowanemu staroście górniczemu Antoniemu Gerżabkowi.

Z sekcyi pedologicznej „Ogniska nauczycielskiego“ w Krakowie. W piątek 14 b. m. wygłosi p. Anna Amelsenówna odczyt na temat: „Najnowsze metody w nauczaniu śpiewu a w szczególności metoda Battkego“. Wstęp dla członków i gości. Początek o godz. 6½ w lokalu „Ogniska“, Rynek gł. 29, II p.

Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa otrzymało w ostatnich dniach bardzo cenny dar od p. Maryi z Aleksandrowiczów Walterowej w Krakowie za pośrednictwem dra Józefa Muczkowskiego, a mianowicie zbiór broszur ulotnych, aktów i drukowanych odezw, wydanych przez Rząd narodowy w Warszawie, organizacyi galicyjskiej, ławy krakowskiej i innych organów rządu narodowego, dotyczących powstania 1863-4 r. — Materyał ten pozostał po znanym w pracy narodowej w Krakowie Adolfie Aleksandrowiczu, aptekarzu i autorze wielu prac z zakresu chemii, który [illegible] brał wybitny udział. — Zbiór ten obejmując epokę 1862—1865 r., nie brak jednak w nim także aktów i druków starszych, dotyczących roku 1846 i 1848, między tem także rękopis poezyi z r. 1842—1846, wśród których wyróżnia się opis wypadków krakowskich w r. 1846.

Równocześnie ofiarowała p. Walterowa kilka przedmiotów muzealnych, jak album fotografij osób wybitnych z epoki porozbiorowej, środkową część z orłem polskim sztandaru Mierosławskiego, modele z tektury więzienia w Ołomuńcu, w którem przebywali uczestnicy powstania, tudzież pudełko z herbem Krakowa, wyplatane kolorową słomką, sporządzone w więzieniu krakowskiem w r. 1863. — Przedmioty te, włączone do muzeum historycznego miasta Krakowa, będą stanowiły cenną pamiątkę z niedawnych lat naszej przeszłości.

Archiwum przyjmuje w darze i depozyt, również kupuje wszelkie akta do udziału mieszkańców Krakowa w ostatniem powstaniu, pragnąc posiadać materyały nietylko do lat dawnych, ale do nowszych czasów.

Równocześnie złożył jako depozyt w Archiwum p. Leon Bałuk, starszy cechu białych piekarzy w Krakowie, 18 dyplomów pergaminowych tego cechu z lat 1442—1669, powiększając w ten sposób zbiór depozytów cechów krakowskich.

Kurs katechetyczny. We wtorek wieczór odbyło się u księcia Sapiehy przyjęcie dla uczestników kursu katechetycznego. Wczoraj odbyły się lekcye praktyczne w gimnazyum św. Anny i IV, oraz w drugiej szkole realnej prowadzone przez katechetów. — Na wczorajszem posiedzeniu wygłoszono kilka referatów, nad którymi prowadzono dyskusyę.

Krak. Tow. miłośników cytry urządza w sobotę dnia 15 b. m. wieczorek muzykalno-wokalny w lokalu własnym (ul. Floryańska l. 39). Wstęp 1 K. Bilety nabywać można za okazaniem zaproszenia codziennie w lokalu Towarzystwa od godz. 6—7 wieczór — gdzie równocześnie przyjmuje się zgłoszenia na członków Towarzystwa i konserwatoryum.

„Esperanto“. W najbliższych dniach rozpocznie się nowy kurs języka Esperanto, który prowadzić będzie dr Leon Rosenstock. Wpisy przyjmuje sekretaryat Towarzystwa „Esperanto“ (ul. Wiślna l. 4) codziennie w godzinach od 6 do 8 wieczorem z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Bal chryzantem. „Znicz“ związek młodzieży polskiej organizuje zabawę taneczną pod nazwą „Bal chryzantem“. Zabawa odbędzie się we wtorek 18 b. m. w sali Tow. lekarskiego (Radziwiłłowska, 4). Stroje dla pań wieczorowe dla panów balowe. Bilety w cenie 4 K i 3 K (akademickie) nabywać można w lokalu „Zniczu“ (Gołębia, 14) od 12—1 w południe i od 6—8 wieczór.

Wiec młodzieży akademickiej w Krakowie. Na podstawie uchwały konferencyi międzystowarzyszeniowej: „Czytelni akademickiej“, „Promienia“, „Zjednoczenia“ i „Znicza“ odbył się wczoraj wieczorem wiec ogólno-akademicki w sali Kopernika w Collegium Novum. Na wiec przybyły niezliczone zastępy młodzieży akademickiej, reprezentujące wszystkie stowarzyszenia akademickie. — Kuratorem wiecu był prof. Ciechanowski, przewodniczył akademik Krzewski. Obrady rozpoczęły się referatem w sprawie szkolnictwa w Królestwie Pol. i wybrania sądu ogólno-akademickiego, któryby zajął się sprawą łamistrajków w Królestwie Pol. uczęszczających obecnie na wszechnicę Jagiel. Egzekwować wyroki sądu będzie solidarne stanowisko młodzieży. Nad wyborem delegatów do sądu nad łamistrajkami odbyła się ożywiona dyskusya, podczas której przyszło do burzliwych scen między młodzieżą stowarzyszeń zwołujących wiec, a przedstawicielami żydowskich stowarzyszeń akademickich. Żydzi chcieli, by ich odłam był reprezentowany w sądzie, gdy jednak uczestnicy wiecu nie zgodzili się na to, młodzież żydowska opuściła salę Kopernika. Następnie przystąpiono do wyboru 5 członków sądu. Do sądu tego wybrano przedstawicieli wszystkich fakultetów uniwersytetu Jagiellońskiego i przekazano im zająć się natychmiast sprawą łamistrajków i przedstawić wynik prac na następnym wiecu, mającym się odbyć jeszcze w tym miesiącu.

Następnie po ożywionej dyskusyi uchwalono rezolucyę, według której wiec młodzieży akademickiej popiera młodzież Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w spełnieniu jej postulatów.

Przed zamknięciem wiecu jeden z akademików przedstawił smutny stan finansowy Macierzy śląskiej i nawoływał do akcyi wśród młodzieży celem przyczynienia się choć w skromnym zakresie do akcyi ratunkowej. Wniosek uchwalono i natychmiast zebrano znaczną kwotę na ten cel. Wiecujący rozeszli się spokojnie około godziny 12-tej w nocy.

Miłośnicy dramatu klasycznego. Walne zgromadzenie członków akademickiego Koła artystycznego miłośników dramatu klasycznego w Krakowie wybrało w dniu 29 z. m. nowy wydział na rok 1913-14, który ukonstytuował się, jak następuje: prezes dr Maryan Kannenberg, wiceprezes dr Jan Lieber, Ader Ernest (bibliotekarz), Izdebski Ignacy (przewodniczący komisyi artystycznej), Kijowski Tadeusz (sekretarz), Murdzieński Kazimierz (gospodarz), Skalski Stanisław (skarbnik), Spitzbart Karol, Włoch Zygmunt. Prezes komisyi szkontrującej Roman Reklewski. — Sekretarz i skarbnik urzędują codziennie, prócz piątków, niedziel i świąt, od godz. 12 do pół do 1 w południe; prezydyum i komisya artystyczna w poniedziałki, środy i soboty od godz. 5 do 6 wieczorem w sali 31 Coll. Novi.

Emigracya. Wczoraj przytrzymano na dworcu kolejowym w Krakowie 23 emigrantów popisowych, których po stwierdzeniu tożsamości odesłano do miejsca przynależności.

Powrót emigrantów z Ameryki i z Prus co dzień się zwiększa. Wczoraj przejechało przez Kraków przeszło 1500 ludzi, z czego 800 powracających z Ameryki, szczególnie młodzieńców. Przez Płaszów przejechały wczoraj 4 pociągi z robotnikami sezonowymi. Oryginalny widok przedstawia plac przed dworcem krakowskim, gdzie wieczorami rozsadzają się taborem robotnicy sezonowi, oczekując na odejście pociągów, którymi jadą w dalszą drogę.

Strzelanina w Łobzowie. Jak już donosiliśmy, we wtorek po południu na stacyi kolejowej w Łobzowie jacyś ludzie rzucili się na agenta policyi Starka i żołnierza policyjnego Grobanika i strzelając do nich, zbiegli w niewiadomym kierunku. — W związku z tą sprawą aresztowano wczoraj w Trzebini dwóch podejrzanych młodzieńców, z których jeden jest ranny w rękę. Rysopis i rana pozwalają przypuszczać, że oni byli sprawcami napadu na policyę w Łobzowie. Jednego z nich żołnierz policyjny w czasie pogoni ciął szablą w rękę.

Jak się zdaje, są to agenci emigracyjni, którzy przez Łobzów przeprowadzali emigrantów, omijając dworzec krakowski. Przy aresztowanych znaleziono znaczną kwotę pieniędzy i browningi.

Z sali sądowej. Wczoraj odbyła się rozprawa w krakowskim sądzie przed trybunałem przysięgłych, na której stawali jako obwinieni 18-letni młodzieńcy: Kuternoga, Franciszek Sikorski i Stanisław Marcinek. Dnia 2 sierpnia b. r. w Kłaśnie pod Wieliczką obrabowali wspólnie niejakiego Burdę, zabierając pugilares z kwotą 54 K. Kuternoga, Franciszek Sikorski i Stanisław Marcinek zostali skazani, każdy na trzy lata ciężkiego więzienia. Zasądzeni zgłosili zażalenie od wyroku.

Tragiczna śmierć. Wczoraj w fabryce szamotkowej Erenpreisów w Skawinie zginął tragiczną śmiercią 28-letni Władysław Kucharczyk. Był on zajęty przy windzie na drugiem piętrze w gmachu fabryki. Nie widząc, że winda została puszczona w ruch, wychylił głowę do otworu windy i w tejże chwili został zmiażdżony przez spadającą windę z trzeciego piętra.

Kradzieże jarmarczne w Podgórzu. Wczoraj popełniono podczas jarmarku w Podgórzu szereg kradzieży. Zabierali złodzieje, co tylko im popadło pod rękę. Grasowali przeważnie specyaliści od butów, cukru, torebek z pieniądzmi i t. d. Sensacyjną jednak kradzież popełniono w Rynku podgórskim. Pewien włościanin kupił sobie konie, ale nie miał za co kupić uprzęży. Wpadł więc na oryginalny pomysł. Właśnie zajechał parą koni na Rynek podgórski Piotr Wyroda z Liszek i zostawiwszy konie poszedł do restauracyi. Wtedy ów włościanin rozebrał z uprzęży konie Wyrody i ubrawszy w nią swoje odjechał spokojnie do domu.

Kurs z grupy II. urządza Pols. Tow. Pedag. we Lwowie. Kurs trwać będzie od 15 listopada b. r. do końca lutego 1914 r. Kurs obejmować będzie wszystkie przedmioty grupy III. Zgłoszenia przyjmuje i wyjaśnień udziela p. M. Dubaj, szkoła Mickiewicza od 3—5 popoł.

Subwencya dla m. teatru we Lwowie. Pisma lwowskie donoszą: Sekcya finansowa Rady m. Lwowa uchwaliła na onegdajszem posiedzeniu udzielić dyrekcyi teatru miejskiego nadzwyczajną subwencyę w kwocie 20.000 K, płatnych w kwartalnych ratach po 5.000 K.

Aresztowanie inspektora szkolnego. Ze Lwowa telefonują: Wczoraj aresztowano tu okręgowego inspektora szkolnego ze Stryja, Juliusza Nowakowskiego, który od czasu do czasu przyjeżdżał do Lwowa. Będąc ostatni raz we Lwowie udał się na odczyt dra Głąbińskiego, w lokalu organizacyi narodowej IV. okręgu. Tu poznał ładną 17-letnią panienkę Kazimierę G. Nowakowski nawiązał niebawem tak z nią, jak i z jej rodzicami bliższe stosunki, przedstawiając się jako kawaler, chociaż był żonaty.

Onegdaj Nowakowski namówił p. Kazimierę G. na obiad do Musiałowicza, gdzie ją spoił i zatrzymał do wieczora. Wieczorem pod pozorem, że odwozi ją do domu, zawiózł ją prawie bezprzytomną do hotelu Stadtmuellera, gdzie dopuścił się na niej gwałtu, przyczem ciężko ją poranił. Nowakowski więził p. Kazimierę G. do rana w hotelu. Rano odwieziono ją do domu. Nowakowskiego natychmiast aresztowano i odstawiono do więzienia.

Procesy z powodu zebrań. Przed Izbą karną w Pile (W. Ks. Poznańskie) jako instancyą apelacyjną toczył się proces przeciwko siedmiu osobom, oskarżonym o urządzenie zebrań publicznych i przemawianie na nich po polsku. Oto nazwiska oskarżonych: ksiądz Duczmal z Chojna, ksiądz Rogalewski z Jaktorowa, p. Zamel z Nowego Dworu, p. Żak z Gołańczy, p. Otmianowski z Jaktorowa i ksiądz Bajerowicz z Szamocina.

Skazani zostali: p. Zamel na 120 marek, księża Duczmal i Rogalewski po 80 marek, p. Wawrzyniak na 30 marek. P. Żak z Gołańczy, który nie stanął na rozprawę, został uwolniony. Prokurator wywodził, że pomiędzy zgromadzonymi nie było łącznika i dla tego zebranie uważać należy za polityczne.

Konkurs na afisz. W roku 1915 odbędzie się w Barcelonie międzynarodowa wystawa przemysłu elektrycznego i jego zastosowania. Komitet wystawy ogłosił konkurs na afisz tejże wystawy, dostępny dla artystów wszystkich krajów, a warunki jego są mniej więcej następujące:

Styl, charakter i wykonanie artystyczne pozostawia się do woli artysty. Format afiszu ma być 1·30×0·90 m. Bardzo wyraźnie ma być uwidoczniony napis: „Exposicion Internacional de Industrias Electricas y sus aplicaciones. — Bajo el patronato de Su Majestad el Rey, el gobierno espanol, el Ayuntamiento de Barcelona y la Diputacion provincial. — Barcelona 1915“. Oryginalny model ma być przedłożony w biurze wystawy przed południem dnia 1 grudnia b. r., wraz z zamkniętą kopertą, zawierającą nazwisko i adres autora. — Projekt ma nosić tę samą dewizę, co i koperta. — Autor ma podać najlepszą metodę reprodukowania swego projektu. Sąd konkursowy przyzna 5000 pesetów (przeszło 4000 koron) na pierwszą nagrodę, na drugą premię 2000 i dalszą 1000 pesetów. — Sąd ma prawo odrzucić dzieło, nie odpowiadające konkursowi, jak również odmówić nagrody dziełom nie wartającym tej kwoty. Dzieła premiowane pozostają własnością wystawy.

Wiadomość ta zaczerpniętą jest z dwutygodnika „Esperanto“, a szczegółowych wyjaśnień dostarczyć może na życzenie tutejszy delegat wszechświatowego Związku esperanckiego p. St. Rudnicki, ul. Kopernika 17.

Odznaczenie. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz nadał starszemu nauczycielowi Wiktorowi Hoelzel-Huberowi w Koropcu złoty krzyż zasługi.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 12 listopada.

HOTEL SASKI, ulica Sławkowska l. 3: Dr Edmund Kamieński ze Lwowa, Tadeusz Orzechowski ze Lwowa, Stanisław Bełcikowski ze Lwowa, Julianna Reuther z Wiednia, Tadeusz Sroczyński z Gorajowic, Bernard Löwenherz ze Lwowa, Hugo Klein z Wiednia, L. Nadel z Budapesztu.

HOTEL FRANCUSKI: Dr Ryszard Urbanik z Tarnobrzegu, Józefa Starzyńska z Żółkwi, dr Michał Braunig z Warszawy, Stanisław Dulski ze Lwowa, dr Artur Dobiecki z Cianowic, Adolfowie Franzmanowie z Warszawy, Jadwiga Gumowska ze Lwowa, Jerzy Janowski ze Strutynia, Janowie Kleniewscy z Kluczkowic, drowie Wacławowie Olszewiczewie z Warszawy, Jarosław Šimek z Pragi, Jan Szajewski ze Lwowa, Kazimierz Tyszyński z Wilna, Mieczysław Grabiński z Dąbrowy Górniczej, Andrzej Leszczycki ze Strutynia, dr Jan Hirschler ze Lwowa, Franciszka Dattnerowa z Wiednia.

HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa l. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarnia na miejscu): Kap. Stefan Milakowicz z Krakowa, dr Hugo Mühlfreund z Wrocławia, inż. Albert Seelenfreund z Berlina, kap. Edward Weydt z Gracu, inż. Aleksander Boberski z Tarnowa, inż. Andrzej Kuczera z Białej, Edward Piepes ze Lwowa, S. Grünberger z Mistku, Zdzisław Kuc z Oświęcimia, D. Seidman z Kołomyi, Jan Stach ze Lwowa, Tadeusz Jabliński z Dębicy, Franciszek Chwojka z Przerowa, Kazimierz Szczepański ze Lwowa, Hugo Pacholski z Wiednia, Benno Gartenberg z Drohobycza, Aleksander Jerozolimski z Częstochowy, Maksymilian Bykowicz z Warszawy, dr Adam Frączek z Czerniowiec, Ignacy Mühlhefer z Wiednia, Alojzy Fuchs z Drezna, Aleksander Ziembiński z Nowego Jorku, Walenty Doujak ze Lwowa, Juliusz Hecker ze Lwowa, Adam Mazurkiewicz z Brukseli.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 12 listopada. Kursa giełdy wiedeńskiej:
Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. prc. z r. 1880 3-proc. 281·—, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 247·—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 271·50, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 233·50, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 111·—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 26·—, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 4·8·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 62·50, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. 51·50, Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 31·50, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 96·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 229·25, Tureckie oblig. prem. kolei prc. 230·40, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 472·50.

Wiedeń, 12 listopada. Cukier 21·45—21·55; 21·50—21·60 stały. Spirytus i nafta niezmienione.

Berlin, 12 listopada. Austryackie banknoty 85·—. Spirytus —·—.

Paryż, 12 listopada. Renta 3-prc. 87·50. Mąka 85·20.

Frankfurt, 12 listopada. Austryackie kredyt. 198·90. Koleje państwowe 161·—. Disconto 183·25. Laura 149·—. Usposobienie silne.

Berlin, 12 listopada. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork —·—, Warszawa krótkie —·—, Wiedeń krótki 848·75, Austryackie noty 85·—, Rosyjskie noty 216·05, Amerykańskie noty 421·—, 3% pruskie konsole 76·20, włoskie —·—, 4½ prc. polskie listy zastawne 87·60, Niemiecki bank państwowy 138·—, Austryackie akcye kredytowe 19·—, Berlińskie Towarzystwo handlowe 154·50, Diskonto Komandit 181·25, Austryackie koleje państwowe —·—, Lombardy 22·62, Kanada Pacific 227·50, Losy tureckie —·—, Hohenlohe 127·—, Phönix 24·37, Gelsenkirchner 173·12, Hamburg-Amerika Packetfahrt 135·12, Hansa 270·—, Północny Lloyd 119·37.
